

26270. 26271.

777

~~67~~
~~78~~
2he

43275

LAVRENTALIA
RIGENSIA

seu

PLAVVS LVTHE-

RANORVM,

Religionem S. Augustini Libenter
cum

LAVRENTIVS BODOCKERVS
APOSTATA

Veritatem Orthodoxam Catholi-
cam Romanam, & Virtutem.

R I G Æ

ejuraret,

A CATHOLICIS

explicatus.

Anno Domini 1638.

886/46

Argumentum operis.

L Laurentius Ignatius Bonaventura Bodöckerus aliquamdiu in Cœnobio Religiosus, à Catholica Ecclesia profugit ad Sectam Lutheranam. Gedanum excepit imprimis Apostatam hospitio, Riga deinde domicilio. Ibi Samsonij Ministri Rigensis operâ aut cohortatione Orationem Reuocatoriam (postea autem etiam alteram de Antichristo) conscripsit, in qua multis nugatorijs argumentis probat Atheismum & Improbritatem à se apud Catholicos relictam. Impressa est Rige Anno Domini 1637. Ut illi Ministrorum chorus plauderet, Poëta Islebiensis suscepit hanc prouinciam; & quia nullas virtutes in Apostata videbat, quas laudaret, in nominibus lusit. Et Bonauenturam quidem in duas voces discerpit; Ignatium autem tur-

pi contumeliâ distinxit, Laurentium
verò in duo lepida fregit anagramma-
ta. Totum hoc negotium Anonymus
explicat accitis ad colloquium Catholicis
viris Euphrasto & Calliroo, docetque
Bodöckerum fugâ suâ quaesivisse Atheis-
mum & Improbritatem, & apud Lu-
theranos reperisse Explicat deinde ra-
tionem omnem, quâ à nominibus suis per
anagrammata versusq; descivit. LAV-
RENTALIA opus est inscriptum,
tum, quòd solenni Reuocatoria Orationis
plausu Laurentius Bodöckerus
Sectam Lutheranam occupauerit,
tum quòd tota solennis Ministrorum
Rigensium festiuitas in solo
Laurentij nomine
triumphauerit.

Q Vales iterum ex infania tri-
umphos Hæresis colligat, di-
cam. Tacuisssem, nisi bis iam
lepidissimis fidem meam in-
uitasset mendacijs, vt veritatis inge-
nio totam explicarem lætitiã. Ex-
hilaratum se diceret nostro mœrore
iste Plausus, si Catholicum in ludicro
hoc risum non audiret. Quis prohi-
bet stultam festiuitatem accipere in
cachinnos? Nondum hanc liberta-
tem amisi. Licuit semperque licebit
profanas æmulationes, quas alij bello
conuicerunt, lusu iam reijcere.
Irasci certè non potui. Inconsulta
visã fuit indignatio, seria contra ri-
diculum parare arma. Amentem ho-
stem contemptu oppugnare, com-
pendium est victoriæ. Neque idcir-
cò amœnus noster cum Hæresi con-
gressus vacuus virium, erit. Quid-
quid illa argumentorum ac calum-
niarum contra verã Ecclesiam, eiuf-
què fidos custodes produxit, hãc ar-
te corruet. Et terra nonnemini vi-
sa est montes ac vrbes velut per læ-
titiã splene cõploso agitasse, cum
cuerteret. Qui nubium fragorem
dixere

Inten-
tum
Aucto-
ris.

dixere subfiliensis esse Iouis cachinationem, ex fulminibus didicerunt fuisse tonitrua. Hoc mihi telū porrexit occasio, quę imbellem & vetustis certantem floccis Hostem, iocis sterni posse docet. Quid à me expectant, vt quę pridem Maiores nostri serio certamine debellauerunt, iterum superfluo labore damnem? Nihil recens in hoc spectaculum datum est; ne vetera quidem in oppositum de industrià reponam. Alibi legant, si sapiunt, refutatas suorum figmentorum insanias. Mihi satis erit diuinæ potestatis ac fælicitatis imitatio, in interitu hostium risisse. Petulantiam ab hac voce timent? Absoluit illos modestia mea hoc periculo. Ad calumnias sterili sum ingenio. Leporem totum sumam ex Plausu Rigensi, quem legi. Datus est idcirco in lucem, vt in obscuritatem suam eliceret cõmentarium. Magnus mihi Tertullianus præluxit, qui Valentinianorum nugas in facetum styli acumen suscepit, vt fortius reuinceret. Verba illius meam faciunt propositionem. *Ostendam, sed non impri-*

l. adu.
Valent.
c. 6.

mam

mam vulnera. Si ridebitur alicubi, materijs ipsis satisfiet. Multa sunt sic digna reuinci, ne grauitate adorentur. Congruit & veritati ridere, quia letans: de æmulis suis ludere, quia secura est. Iam differam. impendi mihi volo tantillum temporis lucrum, vt rei totius expositione nouæ hilaritati operer.

Nox an dies fuerit, nondum constat, cum Laurentio Bodockero licentia commodam ostendit horam, vt se Ordini Sancto & Catholicæ Ecclesiæ furaretur. Illi se subducere non posse putabat, vtrique professione sanctioris vitæ alligatus, nisi istam desereret. Non multis se exercuerat inidid cogitationibus, in quæ damna peruenturus esset. Satis erat ad nequitix propositum, virtutis officinã excessisse. Cætera tempori commisit tamdiu, donec hebetatis conscientię stimulis se extra sensum poneret. Et verò sensim obstupuit assuetudine vitiorum religionis gustus, nataque est præceps illa pereundi voluntas, quæ vt in omnes casus fortis est, ita vigil in-

Bodockero
fugit
ex Religione.

A 4

sc-

Vt impius esset. scelera. Iam cœperat non respectare ad vincula pietatis, nullâ præteritæ vitæ curâ tangi, nullâ præsentis verecundiâ erubescere. Si quæ identidem acies ex imo animi fundo erupit, vt arcanâ persuasione in primæ fortis memoriam. vrgeret, eam pertinaciâ obtundebat. Et quòd me, inquit, reducis, ô Numen, quòd cunque illud es, quòd adhuc à longè audio. Importunâ mihi garris pietate. Semel euasi. nemo meam. deinceps libertatem, quam tanto audaciæ sumptu & salutis iacturâ parauit, interuertet. Frustra hæc occinebantur, vbi potui negligere: hic præterea contemnere licet. Nec monitorem, nec socium meæ fugæ te esse volo. Plura tecum expauesco. Si permiseris abire solum, molestam timorum exiui frequentiam. Sub hæc sui prodigus, & ferocioribus se oculis toruè circumspèctans, stuporem. aliquamdiu in vestibus tenuit, donec furore aduersus pietatem instaurato, Abite, inquit, vetera seruilis fortunæ vestigia, quæ mœstas adhuc cogitationes residuo hoc

Vestes religionis abiecit.

hoc calore fouetis. Abi torte in cōscientiæ pœnam funis, non reditu-
re amplius, nisi cùm desperatio in
obnoxiam ceruicem. reuocauerit,
aut Lictor merenti, quòd non vanè
ominor, iniecerit. Abi cuculla,
sensuum carcer. Culeo citius insui
merebitur hoc caput, quàm vt in-
captiuitatem istam sponte redeat.
Cum his exuijs iacete Vota, ve-
stium harum vincula, non hominis.
Præstat his compedibus solum.
expedito cursu in vitia ferri, quàm
sub ligamentis furtim reptare, per
scelera, aut in odio virtutum iace-
re otiosè. Tum simul, ne deposito
sacro amictu totus profanus appare-
ret, & licentiam peccandi videretur
consilio quærere, sub scenam.
pietatis secessit, & vestem Sacerdo-
talem iniecit corpori. Melioris in-
terim vitæ fideiq; studio discessum
mentiri: fraudare improbitatis pro-
positum modestiâ: totum se in E-
uangelij verba proijcere, & per hæc
honestatis simulachra bonæ opinio-
ni viam sternere. Restabat delibe-
ratio primaria, ad cuius Sectæ ritus
suam

Deliberat de Secta eligenda.

suam formaret sententiam. Et à Iu-
dæis quidem & Scythis primo co-
gitationis impetu resiliit, quòd præ-
putio ac impurissimæ suæ integrita-
ti timeret. Cæteras viuendi formas,
quas frequentes Apostatæ turpi ac-
cessu nobilitauerunt; aliquamdiu
sub aspectu habuit: sed maluit eas
suâ necessitate, quàm ipsarum me-
rito æstimare. Anabaptistæ in asy-
lum non placebant, quòd apud se
tantum constantiæ non inueniret,
vt in exteriori virtutum simulatio-
ne industriam atque ætatem con-
sumere posset. Timebat, ne si ex
genio sectæ huius vitam regere vel-
let, hypocrisim pro vinculis induer-
et. Turbidas sciebat cupiditates
erupturas aliquando in publicum,
& sese in lucem vindicaturas, quas
Anabaptistæ nõnisi priuato dignan-
tur spectaculo & tenebrarum con-
scientiâ. Plus apud Caluinistas in-
suorum conatum vtilitatem vide-
bat. Displicebat tamen, quòd imagi-
narium corpus diuinum ingenti fi-
dei anhelitu de cælo sorbeant: ra-
tus magis sibi expedire, si alicubi
ciuf-

*Displi-
cent il-
li Ana-
bapti-
stæ.*

*Et Cal-
uinista.*

eiusmodi extarent mysteria, quæ
paterentur Cererem *impanatione* im-
prægnari. Illud quoque sentire non
poterat, auctorem in cælo pecca-
torum dari. Insolentis, non vere-
cundi animi hæc deuotio erat. Vo-
luptatem enim sibi eripi existima-
bat, si altiori opifici copia tantorū
operum imputaretur, ad quæ pa-
tranda se impedimentis omnibus
exuerat. Adhuc longiore per cæte-
ras Hæreses consultatione se, fati-
gasset, nisi in Lutheri Codices in-
cidisset, qui docent, in suâ opinio-
ne haberi, quidquid animi scrupu-
los læuigare solet. Meminerit enim
sanè supremi Numinis ac virtutum,
ita hoc cautè agit, vt videatur v-
triusque commendatione *Atheismo*
& *Improbati* speciem. quæsiuisse.
Qui enim ex illius credulitate vitā
instituit, ille nequaquam ad vtriuf-
que memoriam sincerè conuiuebit.
Metunè aut reuerentiâ Deum respi-
ciat, quem inter sola confessionis
verba admittit, cæterum à potesta-
te, officio, & naturâ diuinitatis di-
mouit? Certè penes nomen solum
ma-

*Luthe-
rana se
ita illi
placuit,
propter
Atheis-
mum.*

Vnde
cogno-
scitur
atheis-
mus in
Luthe-
ri se-
ctis?

manet tanta maiestas, quando im-
piè asseritur leges ab eo latas, quas
neque vires ferre humanæ, neque
diuina auxilia ponere in effectu pos-
sunt. Quamuis autem cœlum suis
Lutherus promittat, hoc tamen
præmium nullâ operum bonorum
ferie iuuari, nullâ malorum farragi-
ne impediri voluit. Persuasione,
quâdam ac fide omnia obtineri, elui
omnia. Nihil emendatorio igne o-
pus esse in supplicia, nihil lachry-
mis ad munditiem. Atque ita æ-
ternas flammæ ad inanem videtur
solummodò terrorem reliquissè vt
esset, non tam quod ad nutus cœ-
lestes necessariam componeret li-
centiam, quàm quod publicam ciui-
lemque insaniam moraretur opi-
nionem. Nam vt ad veram formidi-
nem perueniat existimata peccandi
necessitas, impotens piè operandi
animus, notitia defuturæ sanctis a-
ctionibus remunerationis, nemo
prudens dixerit. Neque ipsi excu-
sant Lutherani occultam hærerem
in suis dogmatis hanc impietatem,
si præterea aduertant, recisa à se ve-
nera-

nerationis vincula, quæ naturæ in-
stinctus à primordio Orbis adstrin-
xerat. Neesse est negent in cœlis
esse Mentem supremam, rerum omniū
moderatricem, qui ei sacrificiū hanc
estate exhiberi non posse, aut non de-
bere proclamant: quod vtique est
sanctissimum subiectionis testimo-
nium, ratione communi hominibus
persuasum. Sed insuper eò progres-
sa est praua sedulitas, vt emacula-
rint omnia in terris diuinitatis ve-
stigia, & cœlestis regiminis imita-
tionem. Nullum caput summum
nosse, quod membris in terra præsit;
nullum fidelium cœtum, qui sit
aspectabilis; immunitatem errorum
in Ecclesia nullam asserere, inter ar-
cana fidei est. Manifestè satis altissi-
mam potestatem abijciunt, qui in
hoc sententiarum æstu temerè cœ-
lum intuentur. Ita nempe ingenio-
sa calliditas hæresim in eum statum
erexit, vt inter verborum pietatem
semper per fidei articulos *Deus* ac
Virtus excludatur. Habent interea
apud se *Spiritum priuatum*, inclusum
pectoribus idolum, ventriloquum

Deus
Hæresi
corum
Spiri-
tus pri-
uatus.

Phœ-

Phœbum, cuius muto iudicio cau-
sas componunt. Ater an albus sit,
ne ipsi quidem legitimâ quæstione
vestigant. Intentos in arcanâ ipsius
garrulitatem nouitas abripuit peni-
tūs, vt tabulis diuinis præferant,
quidquid recentis ambitionis super-
bia inuenit. Fit igitur, vt in sacras
litteras spongiâ & calamo grassen-
tur, tantâ secreti Numinis fiducia:
inter spurios fœtus veniant scripta,
quorum veritati sæcula plauserunt:
mendacia ab inepta verborum con-
tumelia, velut à Sibyllæ folijs, in
auctoritatem adoptentur. Huius
Deastri oracula sunt; à Sacramento,
quo pudicitiam. Deo aut Coniugi
obligaueris, ad illicitum torum ex-
errare: sacerdotia ex vtero parentū
in omnes vtriusque sexūs cunās pro-
pagata credere: certissimam salutis
viam fide per impiissima opera de-
currere. Non dubitauit Bodöcke-
rus ab his sancitis lætitiā animi
inter vitia prouenire: nec aliud
quidquam tremendę eternitatis me-
moriā effici, quàm sonum, quem
dogmatum inspectio in ipsis auribus
secu

securè opprimit. Ne autem ambi-
geret, commodè profuit Andr: Mu-
fculus ^a, & Spängenbergius. ^b Illius
querela est. *Ed nostra Lutheranorum
res redijt, vt si quis videre cupiat ma-
gnam turbam nebulonum, atheorum, v-
surariorum, & deceptorum, ei adeunda
sit ciuitas aliqua, in qua Euangelium
prædicatur: ibi cateruatim id genus ho-
minum inueniet.* Huius verò de Lu-
theri vaticinijs testimonium est, post
reuelatum ab ipso Euangelium & reie-
ctum Pontificatum, homines euasuros ad-
eò ferros, vt deinceps nolint Deum agno-
scere, nec vllam illius rationem habere,
sed quemuis iuxta suam voluntatē factu-
rum, quidquid Diabolus & Caro suaserit;
quod tempus (addit Spängenbergius)
iam videmus impletum. Postquam enim
per Lutherum Pontificia religio exter-
minata est, incipiunt iam homines nihil
credere: & postquam à vinculis Papa-
rū se liberos esse vident, volunt etiam
esse liberi & soluti ab Euangelio & præ-
ceptis Dei: & volunt, vt deinceps re-
ctum & iustum sit, quidquid unicuique
visum fuerit. Nihil in huius oraculi
recitatione ausus reprehendere Bo-
döcke-

^a l. de pro-
phet.
^b Christi.
^a Atheis-
mū &
Impro-
bitatē
^b agno-
sunt
ipso Lu-
therani
apud se
latere.
^b l. qui
in scri-
tur.
verax
tio be-
rū per
Luthe-
rū, &c.

döckerus, quàm quòd non expres-
ferit euentū præfagij adhuc in ipsius
veracis, si Dijs placet, Vatis Luth-
eri ætatem noticiamq; incidisse. Non
enim tacuit ipse suæ fidei exordia,
ad hanc prædictionem disposita. In
eam, inquit, opinionem, & Nobiles
venerunt & Rustici, vt thrafonicè iacta-
re audeant, sibi nullius prædicationis o-
perâ opus esse; velintq; multò libentiùs
verbo Dei in toto liberari, ne obolo qui-
dem omnes prædicationes ementes. Hoc
illis vitio vertendum non est, cum fu-
tura vite rationem habeant nullam: sed
sicut credunt, & viuunt. Sunt & manēt
sues; credunt sicut sues, & sicut sues
moriuntur. Non satis initio didice-
rat Bodöckerus tam delicati fælici-
tatem luti, in quod suos affeclas du-
cit Lutherus, vt in eo porci esse
malint, quàm homines. At enim
lætissimo risu ilia concussit, exili-
jtque alacer, postquam *Mus Roterodamus*
pleniore interpretatione dif-
ficultatem erofit, explicuitque, in-
quam mollem lacunæ istius turpi-
tudo voluptatem pateret. Quos an-
tea, inquit, noueram puros, candidos &

Narrat
in c. 1.
Corint:
c. 15 fol.
261 & c.

Epist.
ad Fra-
tres in-
terior:
Germ:

fuc

fuci ignaros, eosdem vidi, vbi se sectæ
dedissent, loqui capisse de puellis, lusisse
aleam, abiēcisse preces, factos ad rem at-
tentissimos, impatientissimos, omnis iniu-
riæ vindices, vanos, viperinis moribus,
ac prorsus hominem exuisse. Se quoque
imagine hæc cõprehensum agnouit
Bodöckerus; quanquam adhuc deli-
beratione solâ inter Lutheranos es-
set. Vt autem penitens se in censum
referret, resque ea noticiam pluriù
ac laudationem haberet, instandum
sibi esse decreuit. Placebat ei Luth-
erana Mephitis, quæ homines exuit, &
cælo reflexos infigit cæno, vt porci-
nâ sagacitate salutem in libidinibus
quærant. Cupiditati isti etiam terri-
bilis Lernæus lacus fuisset iucundis-
simus, modò Sirenes ad lusum pro-
ferret. Nulla stagna pestiferis crede-
ret odoribus corrupta, quibus læta
mulierum pulchritudo innataret. Et
erat hæc prima virtus ad maiestatem
Lutheri expressa, cui fæculenta Styx
in æternum placuit hospitium, si Dæ-
mones supplicia puellari formosita-
te commendarent, & inter flammæ
amabilis Lemurum petulãtia ex in-

Desci-
uit ad
Luthe-
ranos
propter
Impro-
bitatis
liber-
tatem.

B

ter-

*In Prussia pri-
mum
vaga-
batur.*

*Appro-
barunt
Luther-
ani su-
gã Bo-
döckeri.*

teruallo occurreret. Ne igitur deli-
catæ fidei pruritû morâ extenuaret,
& longis desiderijs affligeret credē-
di libidinem, eiecit se continuò in
Prussiam. Ibi paupertatis suæ exilij-
quæ patientiâ per lucra peregrina-
tus, extorquebat opes, quæ copioso
tinnitû Venerem in thalamû postea
pellicerent. Quis satis exposuerit,
quot tunc blasphemijs miser Apo-
stata emerit cõmiserationem! quot
mendacijs spurixæ fœcunditatis ex-
pectationi quesuerit diuitias! quan-
tis querelis conciones turbauerit, vt
manus opulentorum ad munificen-
tiam prosterneret! Solenne fuit vbi-
quæ fateri secretos suos ad Lutherû
impulsus: iactare doctrinam in tam
gravi consilio diu positam: æstima-
tionem suæ conditionis, si porrò for-
tunæ indulisset, clamare. Dum in
cõmuni argumento non minùs for-
titer, quàm auarè laboraret, quanquã
agnosceret sagax auditor, quanto la-
trocínio quereret licentię, non con-
scientiæ securitatem, gaudebat ta-
men in eum abusum Pontificijs pla-
cuissẽ. Nihil interesse, quã mente-

qu

quisue augetet numerum & vires.
Bene consuli ciuitati, quæ hostium
aut exulum fugam, vtcunq; nequitia
excellunt, in exemplum rudium ac-
cipit. Asylò Apostatarum initia no-
u. Euangelij surrexisse, & deinceps
propagari. Ne Romæ quidem pasto-
ritiû populû in Orbis imperio fu-
turum fuisse, nisi perfugio improbo-
rû patuissent Urbis exordia. Catho-
licis ab hoc nuncio altior saniorque
sensus erat. quidam dolere consilia
iurata religionis tam ferociter ceci-
disse, vt timeri possit in multis potēs
ad spontaneam ruinam illecebra. A-
lij ex defectione nihil triste aut con-
tagiosum ominari, quòd iam ante
deprehensum sit, rupto apostemate
sana non diffluere. Plerisque animo-
sioribus casus hic in gratulationem
venit; esse locum, in quem desperati
mali atrocitas putrem saniem exo-
nerat. Eiectâ in hæreses lue, & velut
per canales in Tartara egesto mor-
bo, floridam Ecclesiæ incolumitatẽ
restare. Quò porrò Bodöckerus suæ
contumacis malitiæ pestem deriuau-
ret, nisi ad Lutheranorum lacunam,

*Sensus
Catho-
licorû
de fuga
Bodöc-
keri.*

15796

COPIA

B 2

quo-

Epist. quorum dogma (vt ait Beza) tam sanè est
Theol. absurdum, ineptum, ἀσύντατον, vt verè
70. pag. possim illud vocare Satanae excrementum
297. In quas cloacas maturum perfidiæ e-
rumperet virus, nisi quas per Europe
angulos in eum vsùm Lutherus di-
posuit? Erat proinde nonnemo, qui
fugientem in commune sordidorum
regnum Bodöckerum carmine hoc
insecutus est.

*Dira in
Apostolam.*

*Perire quæris? non tibi perfidis
Irata nautis imprecor æquora:*

Non ominoso mugientes

*Turbine fulminibusq; in iectum
Designo nubes. quæ sceleri diem
Hucusq; donant, funere pollui*

Timent; timent haurire tantam

Supplicij elementa pestem.

*Nec sic inultus progredieris. Metus
Vbiq; tristi te sequitur gradu,*

Curaq; & insani Labores,

Et Rabies Furiarum acuta.

*Quâ sede ponent? iam, video. Hæresis
Latè reuulso distillat sinu,*

Pœnisq; funestæq; morti

Dedecores patuere hiatus.

*Huc transfugarum prodiga mentium
Fundit pudendo se vomitu Lues,*

Sor-

Sordesq; mundi, & eieratis

Luxuries comitata Votis.

Heu quot reductis ingenia hic bibunt

Facem cucullis! quot Cyprius necat

Squalor pudores! huc proterua

Exspuit immodico LVTHERÛ

Venustumultu, & quidquid apertius

Incastat Orbem. iungere perfidis

Ferale portentum. frementem

Tutiùs inde Acheronta vises.

Exhaustis in Prussia miserrimis pre-
cibus, quanquam non modico iam
intumuisset ære loculi, calamitatē
suam in Liuoniam simili vultu ac de-
siderio extulit. Riga vrbs locuples
placuit in questum & nundinas. Mul-
ta illi erant in hunc finem mendacia,
quibus fugam fidemq; venderet: sed
acida plerumque, & nequitijis impar
oratio querulam destituebat auda-
ciam. Verebantur igitur plerique,
ne mercibus suæ perfidiæ in pretiū
extrusis, ipse ab hasta abiret non-
venalis; & post Liuoniam quæren-
dus esset alius errori locus. Id ne ac-
cideret, inuentus est in Gymnasio,
qui homini ad periodorū leges pa-
rum assueto suum commodauit tor-
num,

*Ex Prus-
sia fugit
in Liuo-
niam
ad Ri-
genses.*

*Samsonium
Ministrum
nactus
est fauorem.*

num, vt per lætiores blasphemias volueret in animos dictionem. Non leuis est coniectura, si prælusionis stylum, pridemq; vulgatas chartas consulas, nescio quem *Samsonem* se in hac laboriosâ voluptate eneruasse. Est certè dicentis ea mollities, vt videatur attonsis sparsim crinibus impexa, & velut sine calamistris languida è sinu Dalilæ inter funes diffluxisse. Et verò huiusmodi est cæci istius Gigantis ingenium, vt ipse tenebris implicatus, elumbisque, alienam tamen molam versare, & in circulo ostentare vertiginem audeat. Orbitas hæc lucis ingenijque in causâ fuit, cur nemo hucusque Latinum stylum strinxerit, quo oculos impudentissimi *rabulæ* configeret. Quid enim ab eo prodijt, quod non pridem eruditè confossum protritumq; sit? Et tamen insuper adhuc superest, vt si crebriùs fidei suæ columnas agitatione verborum concusserit, suorum se ruinâ dogmatum sepeliat. Sed non vrgebo prudentem coniecturam. Facile patiar me adduci, vt præter os inuerecundum,

dum, habeat quoque infame cerebrum Bodöckerus in *Reuocatoriâ oratione*. adè nihil est supra illum, quod molestè negem. Postquam Romanus esse ciuis desijt, an satis Romanè suam barbariem locutus sit, alijs permitto. Prouincia hæc sit illius maleuolentiæ, quæ innoxie rebus infensa, loquacitati irascitur. Me ad maledictorum impatientiam non trahet etiâ medioeris eloquentiæ festiuitas. quam amare didici in Ethnicis, in Hæretico ambigere non persequar. Tuis laudatoribus iram hanc seruo Bodöckere. Tecum autem causa me commisit, non verba. Num paterer immitem argumenti tui triumphare insaniam, quo in Lutheranzæ sectæ malitiam Catholicos vocas? An quoniam veritate exilium tuum ornari nequibat, fas fuit tam audaci mendacio accusare veritatem? Hoc fuit demum singulare vindictæ acumen, asserere relicta à te apud nos fidei damna, quæ impudenter alibi quæsiuisti. Non poterat te sacris Ecclesiæ veræ adijs effugare impietas, nisi

*Falsò
Bodöc-
kerus i
sua ora
tione
Catho-
licis a-
spergit
Atheij-
mum.*

attritâ fronte in primam impinge-
res calumniam, & dentes infami
lapsu durares ad contumeliosiore
morsum. Quis tibi fascino aut præ-
stigijs illudit, vt inter tot sanctissi-
mas leges cultoresq; legum; in tan-
to Diuorum, quos sanctè colimus
comitatu; per tot venerationis ve-
lut specula, Deum vnum & Tri-
num agnoscere non potueris? O
miserum, qui lucem dicam, an po-
tius tenebras? ad hesternas tantùm
habes nouitates, neque obtusâ acie
perrumpere vales per tot sæculorũ
successiones ad diuinam atque A-
postolicam institutionem. Aliquan-
do quidem te præcepit illustratio ad
Augustinum, Ambrosium, Nazian-
zenum, cæterosque veteres Patres
ducit, sed tam obscurè, vt nisi dis-
simulares, à Stygijs flammis prodijf-
se fatereris. Non enim tibi ostendit
receptam ab illis religiosam tradi-
tionum antiquitatem, commendatum
Cœlitum honorem, supremam
in Ecclesia auctoritatem Capitis æ-
stimatam: quarum rerum ignoran-
tiâ aut contemptu deliras. Solas ex-

hibet verborum lacinias à præmissis
consequenteque sensu prærosas, aut
assumenta in dubias interpretatio-
nes pendentia, vt ex deprauatis aut
malè intellectis centonibus *Atheis-*
mus confingeres. Nam si integræ
sententiæ in tuis partibus fuissent,
corrupta ad militiam fragmenta nõ
inuocasses. Violaisti itaque hæc ludi-
ficatione Sanctissimorum Auctorum
innocentiam, quorum non conten-
tus veritatem in fallacias discerpe-
re, insuper in infelicem tuorum fla-
gitorum vmbra deformasti. Er-
ras, si existimas aliquid ab illis in-
tua figmenta prouenire iudicij, aut
sanitatis in insanias. Quæcunque tu
ludibria mutilatis fulcis testimonijs,
ruunt integro opere concussa. Ad-
uoca quidquid præcessit aut sequi-
tur: pleno examine discute singu-
la: perplexa certis explana; non in-
uenies profectò scrobes, quibus nos
immergas, aut tuos dolos infodias.
Et hoc quoque grande lippitudinis
tuæ est indicium, quòd splendorum
discrimina sustinere nequeas, quan-
tumuis supercilium superbè attol-

*Causa
tantorũ
errorũ
est Bo-
dockeri
cacitas.*

las. Repercussit in Diuos radij nescio
quem tibi depositum de cœlo So-
lem ludunt. Si imago occurrat iride
caput ambiente cultuque debito
splendescens, vociferaris immentum
illud infinitumque diuinitatis iubar
sacrilegè in tabula confedisse. Si
lampas occurrat cœlestis luminis in
terrâ vicaria (summū intelligo Pon-
tificem,) mox Solis effigiem pro æ-
terno Sole capis, & alienos creaturæ
fulgores cum lucidissimo Creatore
confundis. Adeò pessima est ne-
cesse sequi iudicia, dum propria æ-
gritudo nescitur, & visus infirmi vi-
tia rebus imputantur. Quis autem
ferat execrandâ illam garrulitatem,
quâ Improbritatem prætereà velut
quoddam Numen in Catholica Ec-
clesia collocauisti? Crede mihi, ni-
hil vltra verba sæuis? Totius Saty-
ræ asperitas inter mendacia, impe-
ritasque rationes seipsam consumit.
Nisi detestanda intemperies mentis
tuæ statum turbasset, virtutum no-
mina scelerum officijs non donas-
ses. Vt igitur singula refellam, non
mereris. Olim istam vlcera tabem

Falsò
Catho-
licis af-
fingit
vniuer-
salem
Impro-
bitatē.

Chi-

Chirurgus Rigenfis erudito libro
disputat. Et potuisset pridem Sam-
sonius tecum sanari, nisi inphrene-
sim sponte conspirassetis. Non tan-
ti hanc scabiem, vtcunque conta-
giosa est, facio, vt eam Latine ad
voluptatem infamiæ fricem. Vernacu-
lo iam instrumento satis agitata
est; & tonstrina deposuit, quidquid
è cathedra nocebat. Agnosco quin
etiam, Bodökere, te ad hoc impie-
tatis commentum necessitate venis-
se. Non fecisses Lutherum *Beatum*,
& *nouum Ecclesiæ Phosphorum*, nisi no-
stras virtutes splendoresque abscon-
disses: immò nisi improbitatem il-
lius tuâ approbasses. Ille enim *Beatus*,
in cuius libris singulas ferè paginas
Cloacina, Venus, Sterculius occu-
pauit; Numina, quibus ebrio ore &
calamo *verbum purum putens* litauit?
Ille *Phosphorus*, qui visus est *Diabo-
lum tenebrarum Principem*, humeris
baiulasse? *Nouus Atlas*, cui sulphu-
reis stellatus tædis *Orcus* incubuit.
Vide ne iniuriam feceris illi, qui no-
cturnâ disputatione Lutherum, ex-
cæcavit nè dicam, ne amplius veri-
tatem

Refuta-
ta sunt
nuga
Samso-
nij Ger-
mani-
cè.

tatem videret? an illustravit, vt omnes fidei vestræ articulos ostenderet? Ille ergo potius, vtpote Lutheri Magister, inter vos fuit primus *Verbi diuini Minister*, ille primus *Ecclēsiarum in Germania Reformator*, ille primus in *Saxoniam missus Apostolus*: ille, vt tuis verbis sensuque loquar, primus audaciā nefariæ prædicationis *Beatus*, & de tenebris suis *Auernalibus exortus nouus Phosphorus*. Sed vide, quàm tecum benignè agam. Concedo Discipulum auscultatione diligenti ad hos quoque titulos peruenisse: sed hâc ratione iam tu quoque tanta vocabula mereris. Tam fortiter tu quoque fugâ in perfidiæ ingenium transiisti: tam audacter in thalamum pudorisq; profligationem pendes? æquè insanis scelerum exercitijs honestatem proiecisti. Iam percrebuit tanta à te flagitiorum monstra in lucem data, vt, nisi Rigensem Senatū lachrymis placasses, pridem te ad furcam virgis illuminatum audiuissemus. Verùm inueterata tua nequitia daturum te adhuc spondet plura horridæ istius

san-

sanctitatis exempla, effecturumque, nisi Magistratus tecum dissimulet, vt extra vrbs pomœria Phosphorus appareas.

Plura mihi in hostem tela porrigebat adhuc dicendi feruor, cùm inter ingentes plebis cachinnos, nescio quis, (*Euphrastum* fuisse postea didici) *Laurum* agitauit. Ex succussione vehementi afflavit me ventus, cuius frigore calidus animi impetus intepuit. Successit desiderium noscendi, quale portentum diffusis lateribus, laxisque vulgi buccis concuteretur. Intellexi *Laurum* fuisse *Anagrammaticam*, quam *Poëta Islebiensis* triumphanti de eiurata veritate *Laurentio Bodöckero* informem erexerat. Nam cùm totum *BODOCKERVVM* dissipasset seorsim in literas, & nihil honestum ex translatis commutatisque exprimi posset, coactus est ad *LAVRENTIVM* transferre indaginem? Prodiit statim non semel inter puerorum manus natum *εὐλαγανία*. **IN TE LAVRVS**. Rapuit hoc celebre nominis arcanum ieiunus Poëta, & sex similitudinibus

Isle-
biensis
Poëta
ana-
gram-
mate
plausit
Bodöc-
kero.

ad

Sex si-
militu-
dinibus
compa-
rauit
Poëta
Bodöc-
kerum
Lauro.

Inse-
ruit ex-
traor-
dina-
riam si-
militu-
dinem.

ad LAVRVM alligauit Bodöcke-
rum, sed tam debili filo, vt vix hæ-
reret: tam infeliciter, vt viridis ar-
bor horrore noui monstri arefceret.
Nec dubium est laboraturam fuisse
frondium verecundiam, vt aut ho-
nestà in sublime fugà enorme pon-
dus defereret, aut tristi inclinatio-
ne infra suam humilitatem abijce-
ret, nisi *gallus succinctus lumbos* formi-
dandam, ipsis quoque leonibus au-
daciam in præsidium adhibuisset. Il-
le infra lauri truncum à Poëta de-
positus voce enormi frondes in alto
retinet, ne lassatas onere ac pudore
vires in lapsum submittant. Dabo
ipsiùs eà de re, satis plumatos ver-
sus, dignosque gallinarum modula-
tione peti.

--- Nam veluti gallus sub stipite lauri
Incolumis solem crispata voce salutat,
Nec timet insultus auium sonitusq; ma-
larum:

Sic tu, LAVRENTI, donec te Ri-
ga Liuoni

Pompa soli, certo tutum munimine
præstat.

Hic securus agis, &c.

Hæc

Hæc erat illa oratio, quæ recitata *Et qui-*
populo effusissimum risum expref- *dem op-*
ferat, caloremq; meæ abruperat di- *portunè*
ctiois. Quippe opportunè ad lau-
reatam plausum auis hæc aduolasse,
videbatur, vt Apostatæ Bodöckero
Vrbem ingredienti suum χαῖρε χαῖ-
ρε cucurreret. Et hanc quidem hi-
laritatis imaginem prima vocabuli
occafio omnibus initiò suggessit: cæ-
terùm inter læta colloquia plures
postea ioci eruperunt. Placuit mul-
tis salax volucris profugam à votis
libidinè apto schemate consalutans,
quòd non ad Cybeles Sacerdotia
properasset. Multos audita, dum
clamaretur, REVOCATORIA
ORATIO in memoriam vocis re-
duxit, quæ per omnes periodorum
exitus gallulascere visâ fuit. Erant,
qui crederent opportunè contra in-
fidias Adulteri nocturnum vigilem
poni, aut regnum in sterquilinio
portendi. Non nemo manum ad ver-
suum exemplum carbone intereà
duxit, & tabellam nouæ Poëseos
emblemate impleuit. Ex suo in-
genio addidit noctuas, quæ per lau-
ri fo-

ri folia rostro agitabant epigraphen.
VATES ISLEBIENSIS. Non poterat acutiùs efformasse Poëtam, qui calumnijs mendacijsque imperitè versus deformat, & tamen cristas ad laurum erigit. Quamprimùm vulgatum est extemporale Pictoris acumen, quasi classicum alacritati datum fuisset, omnes sensim plateæ cachinnis sternebantur. Composito ad silentium audire, prælectum, est alterum præsidium, quod prouidit Poëta Bodöckero, ne à similitudinibus Lauri deflueret: id est, ostensus est rudens, quo ad furtiuam & ex segmentis aliorum concinnatam quercum. ceruices Bodöckeri alligauit. Verba sunt Poëmatís

Poëta
Alterã
simili-
tudinẽ
posuit.

a Vir-
gil. Aen:
l. 4. u.
444.

a Sed velut annosam valido cùm
robore quercum

Certantes Cauri nunc huc nunc
flatibus illuc

Fortiter exagitant: it stridor ina-
nis & altæ

Consternunt terram concussio sti-
pite frondes.

Ipsã tamen sicut *brupes immota re-
sistit*

b Aen.
l 7. u.
586.

Fortius, & ventis circùm latranti-
bus obstat.

Sic tu, LAURENTI, quoque stes,
crepitusque Satanæ,

Et strepitus fixæ contemnas robore
mentis.

Mirabantur auditores fortitudinem Apostatæ, quem inter Lutheranos alijs Satanæ non, oppugnat armis, quàm crepitu & displosã ventris tempestate. Alium foetidus immanis catapultæ turbo lacerasset, aut examinasset strepitus: Ille adèò robusti est pectoris, vt ad ipsum exhalationis Stygiæ positus hiatum, nihil ex animo demittat. Dignum tali milite bellum, sub ictu braccarum, federe, è vicino iacula pati; & nihilominus omnia horribilis pugne tentamenta innoxie naribus excipere. Interim, prodest victoria ad PRIVATI spolia possessionemq; SPIRITVS: & quò plures solutæ machinæ vapores hauriuntur, eò nobilioribus donis fumigatur mentis capacitas. Hac arte fiunt tumidi literarum ex suo sensu interpretes, & noua dogmata, velut vtres inflati,

For

C

pro-

prolixè spirant. Iurares olido *Satana* crepitu ad oraculorum prædicationem inaugurari.

Hæc tantum exposuit Poëmaticis Islebiensis mysteria. *Euphrastus*, dum inæqualis venæ ridiculique ingenij opus prælegeret. Similitudines autem, quibus Bodöckerus cum Lauro componebatur, auditoribus ex merito æstimandas reliquit. Ut ergo ipse quoque Arborem ineptarum comparationum supplicio absolueret, & Bodöckerum suis inter frondes commodius erigeret machinis, inuitatus est. Ille in publicè ostendendis malorum causis accuratior, cum breui silentio dicendi necessitatem ad indolem suam reuocasset, in hanc sententiam disseruit. Non affligam LAVRV M solius infelicitate Bodöckeri. Non ita adhuc ad omnem eius vitam per secretos parietes perrupi, ut singulis criminibus ramos singulos onerare audeam. Omnium potius Apostatarum ignominiam ferat hæc arbor, quæ castâ Parnassi amœnitate relicta, in *Islebiensis soli* turpitudinem

Sex similitudines, quibus Bodöckerus Lauro comparatur, transferuntur ad totidem causas apostasias.

dinem transplantata est. Par ferè est omnium ratio, quantum attinet ad desertam religionis sanctitatem. Et ego, si meos intelligitis sensus, malo omnes, quàm vnum veritate offendere. Sic enim communis erit fortassis utilitas, si non personæ vnius vitia, sed totiùs Apostasias causas in inimicitias suscepero. Et video quidem non suæ spontis fore orationem meam, quam ex infelici trunco cogor disponere, & frondibus morari, liberiùs aliàs decursuram: sed hæc ingenij seruitute corrigenda fuit Poëtæ licentia, qui Parnassias genium sylvæ extortis similitudinibus Bodöckero conciliat.

Quàm pigrè producit primam!

Delitet, inquit, in Lauro generosi

spiritus ignis,

Eius attritu ramorum flammula

surgit.

Miser Poëta, longo vocum, velut bacillorum, attritu vix tandem in versum flammulam intulit. Generosius erat euasurum carmen, si deposuisset in pedes equestrem Plinij eloquentiam. *Teritur, ait, lignum*

Prima similitudo

causam apostasias primam explicat, libidinem.

matrimonia exuto pudore & fidē nō
emit? quis ē prudentioribus Secta-
rijs suorum vilitati Sacerdotiorum
filias iunxit? & non potiūs horruit
vehementer, ne in nepotum nume-
ro censeret, quem incoestus sacrifi-
culum genuit? Ita fit, vt serò de-
mum agnoscant suæ salutis, quam
in opibus nocturnoquē Lunæ dominio
posuerunt, signa metas somniorum
non excessisse. Et ambitio honorum
non exiguis viribus discessum à fide
vrget. Ipsa obscuræ vitæ fastidia
suam humilitatem perpetuò erige-
re nituntur etiam in illicitum api-
cem, & iuratis tenebris ostendunt
per scelera lucem. Si accedat vera
aut mendax ingenij opinio, & su-
perba eruditionis æstimatio, magis
tunc etiam tædet priuatæ felicitatis.
Donis naturæ crescit pœnitentia
subiectionis; & pro condemna-
tis ad equuleum accipitur, quid-
quid in vanum efferre non licet fa-
stigium. Huic hominum generi ho-
nor domesticus seueritate discipli-
næ, aut desperatione euiluit. Pu-
det amare, quòd spes è vicino non
lau-

*Tertia
causa
aposta-
sia est
ambitio
ex simi-
litudine
Islebien
si dedu-
ta.*

laudat, Si eis laurum in dexteram
porrexeris, quæ

-- -- *babet virides aternæ fron-*
(dis honores,
Perpetuūm q̄ suis floret virguncu-
(la ramis,

rectè ad morem sterilis ambitionis
formasti. Nunquam enim anxias
suas cupiditates honesto officiorum
fœtu implent: nunquam ingenio
aut potentiâ fœcundantur ad inui-
diam vsque. Magna sublimitas est,
si permittat fortuna, vt in suggestu
barbas ventilent; aut Licet conce-
dat ascensum crucis, è quâ furum
animas in Stygem præcipitent. In
conuiujs extremos mensarum limi-
tes, humanitate, an humilitate? te-
runt: allocutiones assentatione ad
præscriptum dominorum regunt:
omnem sacri iuris potestatem seruitu-
te dispensant. Tota intra domum
est prærogatiua; si tamen sinistro
lateri meretricia vxor hæere velit,
& in angustijs regnum exuli marito
donet. At nemo hæc sola credat
esse, quæ ex interuallo euertunt a-
nimorum claustrique religiosi fan-

Quarta *causa* *aposta-* *sia* *con-* *tempus* *māda-* *torum* *diuino-* *rum.*
Et tatem. Quam multa sunt alia vi-
cina, & ipsis pectoribus inclusa ma-
la! Quod cœlestium monitorum
fulmen! quas reuocantis Numinis
voces timeat mens suo contemptu
secura? veluti Laurum

Quinta *Impœ-* *niten-* *tia.*
non tangunt horrenda tonitrua cæli:
ita illam cogitata fata suo terrore
non fatigant. Si quæ interior lues
in intimos se diffundit recessus, af-
fligitq; ex interuallo conscientiam,
obstinatio ad impœnitentiam con-
fugit, & laborat

Sexta *impu-* *dentia.*
--- --- *tabum fluidi depellere morbi.*
Et iam nihil aliud restat, nisi vt in
signum victoriæ Impudentiam suâ,
Apostata, tanquam

--- --- --- *insigne triumphi*
circumferat, & palam erroribus
sceleribusque incedat laureatus. Hæ
sunt præcipuæ totiûs Apostasiæ cau-
sæ, quas in Islebiensi Lauro efflo-
ruisse videtis. Quam verè omnia
hæc in vnum Bodöckerum conflu-
xerint, nunc demum sentiunt ipsi
Rigentes laudatores. Pudet iam
Samsonium (si tamen aliquis esse lo-
cus pudori potest in eo, qui in pa-
rentum

rentum suorum impudentiâ vitam
incoepit) pudet tamen commen-
dationis suæ, quâ a nullis laqueis car-
nalianum voluptatum irretitum à nobis
desciuisse scripsit. pudet Dantisca-
num Botfaccum male vestigasse ban-
helum impietatis igniculum: & Re-
giomontanos Ministros honesta vi-
ta testimonia dedisse. Iam enim ex
recentibus sceleribus agnoscunt, quo
fine in Lutheranam se præcipitauerit
voraginem. Pudet denique Isle-
biensem Poëtam, quod Furiarum
æstro percitus hominem improbi-
simum a egregijs laudum titulis super
æthera vexerit. Animaduertit iam,
quàm miserrimè insaniuerit, cum
Laurum ei adaptaret, quam ne apud
ipsum quidem retinere potuit. Post-
quam enim constitit flagitiorum e-
normitas, amotus est ab Eloquen-
tiæ docendæ ministerio turpissimus
Neophytus: quod vnum occupa-
tionis genus inter Lutheranos in-
uenerat. Credant iam, per me li-
cet, mentienti inter nos spem ho-
norum, qui honestè Rigensem pæ-
dotribam agere nesciuit. Utinam
potius

potius aliquando occurreret auditoribus, sua ipsum portenta narrare, quoties Catholicorum criminibus se ad Lutheranos expulsam fingit! Parabat *Euphrastus* ambitiosius suam dictionem claudere, cum populus, quasi *Bodöckerum* coram intueretur, clamore multo mendacissimi Poëmat^{is} versum. veritati *sexies* vindicauit.

Versum hunc sexies Poëta repetijt, in Poëmate suo.

IN TE LAVRVS habet similem Parnassia laudem.

Ego iratissimus pudicam arborem similitudinibus ad *Bodöckerum* relatis prostitutam fuisse, multum indignabar. Commodiorem esse putavi *ALNVM*, cui comparatur. Est enim arbor *a infelix, damnataque religione, quæ neq; seritur unquam, neque fructum fert*: quid de Apostata inutili, infructuoso, diris percusso dixeris accommodatius? *b umbra, ei pinguis, sed pascens sata*: quid libidinoso fœcundoque futuro Pastori aptius inueneris? *c non nisi in aquosis prouenit*: quid ei conuenientius applicaueris, qui ad humidarum *feras arundinum* desciiuit, *ijisque*

a Plin. l. 16. c. 26.

b Plin. l. 17. c. 12.

c Plin. l. 16. c. 18.

ijisque se iunxit, qui aquosa obambulant, & Epicuri de grege *porcos præcipitant in mare. d Folia crassissima d Plin. alno*: regit certè & *Bodöckerus sua* *l. 16. c. 24.* fugam excusationibus, sed crassis nimium. Non vanam fuisse meam opinionem ostendit *LAVRENTIVS* in literas solutus, qui facili elementorum transpositione in hoc anagramma exiuit. *ALNVS VIRET.* *Anagramma correctum* *Lauro mutat in Alnum.* *Parnassiam* igitur impudentissimo Poëtæ *Islebiensi LAVRVM* eripui subitis versibus, & *ALNVM* porrexì, vt *Bodöckerum* in eam erigeret.

Læsum faterè oculum, calente quem die *Malè*
In falsa Phœbus dissipat, *per ana-*
Rerumq; lusu frangit, & Spectra exhibet *gram-*
Aduersa vultu non suo. *ma &*
Cæcutit, humanæ cui formæ ambulant *est in-*
Celsarum ad instar arborum: *spectus*
Magis sed ille, quem malè aspectus viror *Bodö-*
Ad nomen externum trahit. *kerus à*
Cui spina Cedrum fingit, ornus populum, *Luthe-*
Ficum larix, palma ilicem. *ranæ.*
Delusit his pupilla fallax fraudibus
ISLEBIENSEM Baiium.

Per

Per nubilas ille intueri lacrymas.

Vanique vitrum nominis

Ausus, recente floridum piaculo

LAVRO intulit LAVRENTIVM.

O impotens cæli, solute luminum,

Phæbiq; Vates degener.

Agnosce pinguium virorem criminum,

Vnbraq; vitæ sordidam,

Mentemq; inanem fructuū. Et nocentibus

Scenam execrandam moribus.

Tunc, si placebit Sylva pro vocabulis,

Fatale lignum feliges,

Dicesq;: Bodöckere, LAVRVS marcuit

IN TE, at lutosâ ALNVS VIRET.

Laurus,
cui cõ-
paratur
Bodöc-
kerus,
dicta est
à Poë-
ta PAR-
nasia.

At Euphrastus LAVRVM in no-
mine retineri sine iniuriâ posse dixit.
Nihil eam habere cõmune cum Par-
nassö Apollinis monte: Parnasiâ vocari,
detracto alterius striduli S. blandi-
mento; aliamque esse quãpiam
Musarum voce *exsibilatam*. Quod si
putatur ad radices bicipitis cliui ex-
creuisse, fatis suo se prodit adulterio
degener truncus, cui, ne ad æqualem
cum cæteris felicitatem assurgeret,
hellebori fatuorumq; fruticū com-
mercium humorem abstulit. Licere
& in furtum referre hanc literæ indi-
gen-

gentiam, quò per insidias emedul-
lata est proceritas, vt tenuior in-
pingue carmen inferretur; & occul-
tatione densioris sibili *Anferem* in-
versuum fabricâ nesciremus. At e-
nim *Olorem* se fateri non poterat
strepera garrulitas. Ultima Poëma-
tis oratio est.

Eijce, disijce, projice, rejice, disq; sipato.
Ecce postquam inertì alarum pon-
dere lassavit impetum, in ipso *anse-
rine* imbecillitatis indicio, fracto
per *geminum sibilum* anhelitu, fœdissi-
mè expiravit. Lætus ego his Par-
nassi vindicijs quæstionem inter e-
ruditos proieci, cui nemori debe-
retur LAVRVS ANAGRAM-
MATICA. Multi illam statim per
varios facetè deferebant lucos, illa-
turique erant in plures, nisi Eu-
phrastus ingeniosum itineris labo-
rem Plinij ductu occupasset. In eo-
dem, ait, tractu (nempe in Ponto
circa Heracleam) portus est Amyco
Bebrycum Rege interfecto clarus. Eius
tumulus à supremo die lauro tegitur,
quam *Insanam* vocant: quoniam si, quid
ex ea decerptum inseratur nauibus, iur-

Quali
Lauro
compa-
randus
Bodöc-
kerus?

l. 16. c.
44.

gia

*Diuisi
Luthe-
rani à
Catho-
licis li-
berius
inter se
dissen-
sunt.*

gia fiant, donec abijciatur. Germana illi, quæ infame Lutheri sepulchrū velut trophæo integit. Illata quidem in nauiculam Petri, prolixis eam litibus agitauit, sed eorum ingenio, quos recepta dementauerat: & agitasset diutiùs, nisi tumultuario in nouum lintrem excensu secessissent. Ibi demum infinita contentionum rabies diuersis se Sectis concussit. Centum capitibus dicitur iurgia progredi. Videbantur *Augustane Confessionis* coiuisse conciliabulo: sed in plures statim inuita concordia discerpta est sententias. Durat adhuc de libro quæstio ingens, penes quem sit vnanimis amentix auctoritas. Tueantur se sanè vno isto, vtcunque placet, nomine: diuersis pugnant Vrbes ac Prouinciæ codicibus. Nec speret quisquam fore quietem animorum aliquam, dum feralis arbor, cui Lutheri Manes insaniam infuderunt, gubernaculum fecerit. Eiusnè scripta rixas sopiant, qui vnicâ definitione plures producebat in bellum controuersias? Ingenuam retinemus adhuc

adhuc querelam. *Vix vnum os Diaboli obturo: & ecce decem ille alia aperit.* Nec modio quidem falis fancire potuit cum Auerno, aut secum opinionum fœdus. Inde erat, vt edita sua ad frequens reuocaret consilium, & inconstantia suam nouitatem corrumperet, aut immutaret. Abijcite miseri infandum seditionis pignus, neque viriditati isti vestræ credite. Fallit vos potentibus animis florida conspiratio: fallit in speciem eruditionis excitata *Laurus*. Quis illius vmbra pro præsidio habuit, & non simul in diuersas refrigit falsitates? quis à patrocinio, velut ab vmbra taxi, virus non duxit gelidissimum, quo omnis pietatis feruor extinguitur? Familiaribus his inter concertandum facetijs interfuit *Callirous* ignoti vultus, & moribus non satis ad nostram consuetudinem exactus. Oculis in lætitiâ serenatis crebriùs erumpere velle videbatur ad notitiam nostrâ, & exteriori specie spondebat nouam pluribus sermonibus materiam. Ne familiaritatem suam violentiore auda-

*Flori-
mund.
Rem:*

Cur
Lauren-
talia
vocari
possit
Bodöc-
kero
exhibi-
tus?

audaciã nobiscum cõmitteret, præ-
ueni hominem, & breuibus de pa-
tria, genere, officio quæstionibus ad
congressum perduxit: quibus omni-
bus cum facundè fecisset satis, sub-
iunxit recens peractæ confabulatio-
nis argumentum sibi esse explora-
tissimum; habereque se in promptu
alia LAVRENTALIA. (sic Lu-
sum in LAVRENTIO anagram-
maticum vocitabat.) Sed Euphra-
stus antiquitatis mysteria in hac vo-
ce hærerè arbitratus, ad *Accam*
Laurentiam suspicione deflexit. Ac-
cepit *Faustulum* in Bodöckero, quòd
Pastoris munus toto animo agitaret,
reptosque à se fabularetur in Au-
gustanã Confessione primos sanctio-
ris Romæ auctores. Is verò quomo-
do sine *Laurentiã* diu esse posset,
non satis intelligebat. Prostituto
enim pudore videbat fidem Luth-
eranam esse apud se nutriendam, vt-
pote sacrilegam *Sylviæ* prolem &
Lupæ alumnam, vt edictis syluestri-
bus ac lupinis efferatam, paululum
vberum humanitate temperaret.
Non permisit Callirous iocorum al-

lego

legoriam diu procedere, fidelem se
fore suæ dictionis interpretem pol-
licitus, si pateremur: nos verò
etiam rogauimus. Ille ita locu-
tus est. Iam *Oratio Reuocatoria Bo-
döckeri* in plurimis extabat exem-
plaribus, cum vltimam plagulam,
ne inani puritate Lectori impone-
ret, elogijs Bodöckeri esse absoluen-
dam *Samsonus* Supremus Ministro-
rum Rigenfium Pater proclamauit.
Non esse quærendas ad eam rem
virtutes, quarum in Profelyto non
minùs honor est impossibilis, quàm
copia. Non esse inspiciendum ani-
mum aut corpus, quorum ille igno-
tis dotibus, hoc dubijs signis nihil
laudabile pro Domino loqueretur.
Raperent potiùs trium nominũ su-
pellectilem, & inde scribendi mate-
riam impetrarent. De *Ignatio* quòd
nomen habebat Bodöckerus ex *Con-
firmatione*, facile constitit, non esse
in elementa seorsim dispergendum,
ne, si quid eximium prodiret, *Loiolæ*
hosti Lutheranorum acerrimo quis-
quam deberet. Adhæc multum in
hac voce *Ignis* latere, nec posse in

D

lite-

Tri-
nomina
Bodöc-
keri ve-
xarunt
Mini-
stri in
laudem
Apost-
ta.

Impri-
mis Ig-
natij
Marty-
ris no-
men.

litteras velut in scintillas disperfas
securè tractari: multis *Gnatis Dei* es-
se plenam, quorum *Societas* omni-
bus Sectis formidanda semper exti-
tit. Versum potius facili opere cu-
derent, qui coëtaneo Apostolis *Ignatio*
Bodöckerum componeret. Sed
non permittit se diu ardens argumen-
tum tractari. Alter igitur versus ter-
minatione præcipiti ac gemebundâ
exiuit, cum se in feruore ad inter-
ualla frigoris dextra adusta recipe-
ret: in altero vltima calidissimi no-
minis pars abijci debuit, quantum-
uis alternis manibus subsultim ce-
lerrimè ferretur. Aduertite ipsi ita
se rem habere, dum recito

*Martyris hoc nomen monitum tibi
subijcit, vt sis*

Æmulus Ignati nomine req; simul.
Neperusti digiti exuerentur vnguibus,
aut dolor leuamine careret, rapuit
Samsonius elaboratum Doctoris
Lutheri manu vnguentum, & copiose
per articulos Poëtarum dispensatâ
sanitate, reliquum ipse ex volâ suâ
suauissimè exsuxit. Tunc ex læuigata
osculis labiorum parte ali-

aliquot guttæ in versus dictos teme-
rè ceciderant. Grauiissima ea omni-
bus visa est legendi illecebra; meri-
toque timeri cœpit, ne pessimè o-
lentis Elogij molestia vomitum aut
nauseam prouocaret. Consilio igitur
communi decretum est, vt ad ver-
sum marginem tumulus erigeretur
his verbis inscriptus. *Intellectum hic
nolo excrementum Satanae.* Profuit ali-
quid adscriptio ad fucum, nihil ad
sensuum ingenijque fallaciam. Nam
qui conditam eruditionem vicinioribus
naribus explorabant, visi sunt à
paginâ recedere in morem Caci,
cum auersus obnitentes boues cau-
dâ in antrum raptaret.

Bonauenturae deinde appellatio, *Bona-*
quam *Bodöckero* religiosæ insti-
tutionis consuetudo imposuit, ad
solam anatomiam simplicem da-
mnata est. Ad laudem fati e-
rat in nomine conspexisse *Bona-*
Ventura; quæ pollicitatio ex naturæ
fortunæque indicij nulli in spem
occurrebat. Nulli interim vocabuli
innocentia suggestit per *αυτὸφθασιν*
oraculum in hominem non suæ ap-
pella-

Poëta
alterū
ex Diuis
Ignatijs
dixit
esse Sa-
rana
excre-
mentū.
qua res
fedit
sordida
carmi-
na.

Sed in-
epro
versu.

l. 4. de
prouid.

Bona
mere-
trix præ
dicitur
ventura
Bodöc-
kero ad
scelera.

Laure-
tius, ter-
tium
Bodöc-
keri no-
men per
anagrā
mata
lacera-
tur.

pellationis peruenisse. Legissent uti-
nam Saluianum, cuius cautela circū-
fertur. *Reatus impij est pium nomen.* an
& legisse putandi? quia turpe *nominis*
adulterium meliore diuortio seposue-
runt, vt apud Apostatam nullus esse
sciretur cum *Bonitate* nexus *Ventura*
felicitatis. Factum tamen fuisset cō-
modius, si *Nominis* lanienam in mu-
lierem, quam *Bonam* veteres dixere,
effæminassent. Hoc enim volebat in-
famias ad Lutherum secessus, vt pro-
fugo huic *Fauno* anus ebriosa in nu-
ptias, obuoluta vini amphora in ado-
rationem pro Numine veniret.

Cū aliquantulum in vanā sylla-
barum sectione hæssissent, primarius
inter Sectores, quāndiu, inquit, ad-
iectas has voces multumq; Catholi-
cas eneruabimus? Nihil in nostro
Neophyto est, præter tantarū appel-
lationum phantasmata, in quæ vltè-
rius sæuire temerarium est. Cur non
potius iam *Laurentius* ex lustralibus
aquis in catastam accipitur, & gratif-
sima Luthero victima immolatur?
Dictum, factum. Nomen statim cru-
delissimis distinctum est gladiolis,
penè

penè præ gaudio dissilientibus ele-
mentis, quòd in infamiam perditif-
simi Apostatæ possent ex merito cō-
currere. Mirari ipsi satis non pote-
rant *Flamines Laurentales* pertinaciā
literarum. nullam laudem compo-
nere volebant, quamuis *ex Lexico* in
singularū vocum spem per tormen-
ta citarentur. probrum autem ipsa
fortuita commotio variabat copio-
sè. Ego curiosus obseruator, quid-
quid inani industriā prodiit, excepi
in tabellas, & postea lepidò carmine
exornauì. Primus in pluribus vocu-
lis pangendis sedulus, sorte, eduxit
pestem cum omnium stupore aliò
abeuntem. *An Lues ruit?* quā be-
nè, docui.

Iam Bodöckerus sacro demotus ouili.
Ad Stygias gressus extulit exul aquas.
Non potuit meliore loco deponere virus.

Ambigis? in cælos An ruit atra Lues?
Pari facilitate de eodem, quasi nau-
fragium euadere cuperet, irritum
eduxit oraculum. VULT IS NA-
RE. Sed versu demersi rursus re-
belle caput.

Prius in
plures
voces.

1.
anagr:

2.

Quanti se glomerant commoto gurgite
fluctus!

Perfida quam tristi vortice Secta fre-
mit!

Debetur tempestati Laurentius isti:

Iratis illum fluctibus vnda petit.

Vultis nare quidem; sed tanta brachia
moli

Desunt in Stygias pondere nabit aquas.
Leuiter traiectis quibusdam ridicula
emerfit inuitatio I. VULT NARES.
Quis fordidissimo Apostatae delica-
tum sensum deberet, explicui.

Perfidus heu tumido vesana pectore tabe
Bodöckerus alit. iam se disrupta soluto
Explicuit nimbo sanies, fluxit q₃ pudendo
Heu nimis infelix animi de vulnere pestis.
Hac corrupta iacet diuturni Cura laboris,
Formosus q₃ Pudor, casta q₃ Modestia men-
tis.

Et quidquid viguit constrictis nobile Vo-
tis.

Talis Auernali consurgit anhelitus vnda,
Lerneog₃ lacu, volucru cum subruit alas,
Et tristi sternit morientia prata vapore.
Quo sint digna loco tam spurci nubila
fumi

Hæresis explorat, taliq₃ agnoscit odore
Bo-

Bodöckum esse summ. ne prauertaris
ab ullo.

I. Samson. Vult ista tuas cötagio Nares.
His dictis Callirous substitit, vt in-
eam rem aliquas à nobis facetias lu-
craretur. at nos ad auscultandū pro-
pensiores, officiosius inuitauimus,
suam vt narrationem finiret. Faciam
verò, inquit ille. sed ne oratio proli-
xè excurrat, anagrammatis duntaxat
cogitationes meas adiungam. Nam
vt emblemata, quæ singulis po-
stea acciderunt, recenseam, hac vi-
ce me adduci non patiar. Alter igitur
ex Laurentalibus Mystis in cele-
bri nomine sterilitatem virtutū mi-
ratus, propemodum plausum aliorū
iam desperatione deposuerat. Ere-
ctus tamen à Sodalibus in melioris
spei occasionem, si in nomine vno
non plures gemellis vocibus quæ-
reret, anxie se in puerilem solici-
tudinem abiicit. Lepida mox in ri-
sum veritatemq; nata sunt anagram-
mata. Quid illo verius? LVNÆ RI-
TVS. Siue enim à Patre luminum,
Soleq₃ iustitiæ DEO profugit, vt in-
terposito terreno amore se compo-

Postea
Lauren-
tius ad
gemi-
nas vo-
ces coa-
ctus.

1.

2.
Lira
signifi-
cat &
sulcum
& nu-
gas.

in Cal-
uno.
3.

neret ad æternam eclipsim : siue ve-
nesico Lutheranzæ licentiæ rhombo
de Catholico coelo detractus est : si-
ue à stellarum consortio abiit, vt in-
ter Hæreticos obstetricem anima-
rum *Lucinam*, in Inferno *Hecaten* a-
geret, discessu hoc Bodöckeri ex-
pressus est *Lunæ ritus*. Quid sincerius
isto? **VENVS LIRAT**. Hæc enim
lasciuum Apostatæ agrum *lirauit*, vt
in lolium sterilesq; auenas vberius
viresceret. Emicuit de nomine &
illa Venerea *lira*, quæ ab Orthodoxo
pudore diuisit; & illa, quæ ad nugas
dimisit & fescennium. Vt paulò post
plura adhuc, quasi luxurians ager, in
lucem proferat, quod horreant au-
res, iam *Venus lirata*. Moneo, timeat,
ne aliquod liliium in sulcato dorso
crescat, quale *Venus* in delirante al-
tero Hæresiarchia *lirauit*. Quid illud?
VENTILARVS. an non indi-
cat buccas illum blasphemij, velut
folles aëre, impleuisse, vt obsoleta
priorum Apostatarum exempla suis
recentibus ventilaret. I prodige
spiritus perniciosi, & *rus*, quod ex
situ luem contraxit, pestifero anhe-
litu

litu commoue, vt tuâ ventilatione
turbulentâ ruïnâ acceleres. Illud
quoq; planè explicat Apostatæ pro-
positum & consuetudinem. **VER-
NALVSIT**. Quid aliud à seruili
ingenio sperari potuit, quàm fraus
& technæ? Timete perduelle man-
cipium. *Verna* hic sacrum ordinem
eiurato sacramento *ludit* : & vos lu-
det nequitijs. *ludit* nostra florida
verna quæ fidei tempora sterilitate
virtutum; & vestra fœcunditate lu-
det vitiorû. Omittitur à me **NER-
VVS TALI**, qui de nomine per li-
terarum sectiones eneruato extra-
ctus est. Primo enim aspectu cogni-
tum est, non venisse Bodöckerum
ad Lutheranos, vt stabiliret fidem,
sed vt *neruosum* efficeret *talorum* ia-
ctum, fortunamque suam *Venere* ad
felicem admissionem proiectâ emen-
daret : aut veriùs, vt firmaret *talos*
ad contumaciorem Auerni ingres-
sum. Non est timendum vt *Neruus*
belli esse contra nos possit, qui *ner-
uus tali* fuit ad fugam à nobis. Pro-
peravi, vt videtis, breui difficultum
anagrammatum. commentario ad
D 5 alios

*Laure-
tius po-
stremò
in vna
vocem
anagrã
mate
est com-
pulsus.*

1.

2.

3.

alios Nominis Tortores, qui cum
suos labores spectatorum fannis ex-
cipi viderent, ne fastidio deseruisse
viderentur literas, elogiorum nata-
les, in vnam vocem totum *Lauren-
tium* coegerunt. Illa *VIRVLEN-
TAS* statim apud se & Apostatam
exhibuit opiniones, & *VULNE-
RATIS* accessisse, vt peiore pericu-
lo per ampliora periret vulnera. Ita
& hospitem & seipsos turpissimo in-
uento peremerunt. Celerrimo syl-
labarum motu paulò post fortuitum
quidem sed celebre prodijt enco-
mium, placuitque visus ab omnibus
fortunatissimus in *Laurentio LVTE-
RIANVS*. Quasi totiùs infelicitatis
lusum fortuna compenisset, hoc
successu ad choreas profiliere, &
quærebant oculis Rigenses Musas
ad subsiliendi societatem. Nescio
quis per iocum, vanam reprehendit
in ipsis initijs lætitiã. Agite, in-
quit, Patres Salij; non dabit noster
Parnassus Virgineos vestræ vxoriæ
hilaritati choros: præferim, quia
vestra agilitas iam parem accepit ad
plaudendum sociam. Ecce, cuique
vestrum

vestrùm in ludicro hoc anagram-
mate, si vocis solueritis connubiũ,
adstat Saxonica Nympha, effæta ea
quidem, centum annis rugosa &
exsuccida, sed tamen *LYTERI
ANVS*. Eam vteunque placet in
orbem pertinaci ducite volumine,
vt in capita plus deriuētis vertigi-
nis. Sæculo illam vno præfultores
vestri agitauerunt; vos iam emor-
tuam faciliùs excipite, offeamque
statuam; infaniã recenti animate.
Memini me audisse postea choreas
has Doricis modis cantatas. Non
eiusdem sectæ hominem falsa ioco-
rum libertas prodidit in iras; &
quia negotium scribendi in arma-
mentario Bacchi agebatur, iam pro-
pinanda poculis vulnera promitte-
bantur. Ille temporis hilaritatem
defensionis suæ opposuit, & vt erat
ex tempore acutus, malevolentiam
facetijs operuit. An, ait, mihi quo-
què in tam celebribus Sacris esse,
non liceat vsque ad securitatem læ-
to? non recreare vietam *Anum*, quam
laboriosã sedulitate in lucem ex o-
paco nominis *Laureto* eduxistis? No-
mi-

Luthe-
rus.

minorem peto licentiam, quàm ve-
strarum opinionum Rex præscripsit,
cuius nobiles *Symposiaci Ioci* fidem
nugis miscuerunt. Honestati potius
meæ debetis, qui suavi mulieris ridi-
culæ significatione dedecus texi. Si
hunc (monstrabat Islebiensem Poë-
tam) qui summo leporem hunc arti-
ficio reperit, sequeremini, nescio
an nouâ veneratione ora vestra con-
secrare velletis. Fortassis horrore ali-
quos reijceret ab osculis expositus
LVTERI-ANVS, quos eiusdē *Anus*
grallis in saltum producta ad saltum
exciuit. Mystæ non ausi in Laurenti-
alibus bacchari, & vrbانيتatem pu-
nire furore, plura dicturum mensæ
innixi destituerunt. Grauis videbatur
mota fuisse quæstio, an ambigua lau-
de plaudendum esset, & eâ quidem
tali, quæ tantum de *luto*, quanto de
Lutero haberet. Quidam volebant, vt
LAVTERINVS potius in gloriam
Bodöckeri substitueretur; memores
in multiplici sui Beati Doctoris no-
menclaturâ caput tenuisse *Lauterum*,
Erat cui LAVETRINVS placuit,
apto ad *luterem* respectu, & ad illam
Eccle-

Ecclesiæ munditiem, quàm suo *luto*
lauit *Luterus*. Nescio, Euphrastus sub-
iūxit, quomodo ex hoc cœno emer-
gent tui Flamines. Iam, inquit Cal-
lirous, educet illos in ficcum *Samso-*
nus. Hic enim indignatus hospitem
pessimè literis torqueri, ingenti sus-
pirio nomen affluit, vt turbaret om-
nia. Sed solum I. ex ordine cessit.
Islebiensis Vates ceteris sagacior ce-
lerrimè aspirationem Samsonij in lo-
cum extrusæ literæ substituit. Ita no-
bili errore ex *Laurentio* LVTHERA-
NVS emerfit. Recito carmen, dignū
quod Danaidum cribro inscribatur.

Quid Bodöckerus modò sit LAVREN-
TIVS, optas
Scire? LVTHERANVS nomine
versus erit.

8.
Carmē
Islebi-
ense.

Finiui narrationem plaudite. Ad ri-
sum, inquā ego, gaudia nostra citas?
At Euphrastus meam lætitiā seue-
riore vultu emendauit, & ad diuinæ
prouidentię inuitauit admirationē.
Non videtis, ait, hanc ingeniorum
cum nomine Bodöckeri luctam, de-
decori suæ Sectæ operatam fuisse?
Corrumpendus erat *Laurentius*, vt fie-
ret

ret *Lutheranus*: & quod ex fonte lu-
strali Christi erat, deponendum: op-
portuno satis inuento, quod etiam
sancta vitæ initia redacta sint in infe-
lix Apostasiæ præfagium. Inuolutum
erat sacræ nūcupationi sceleris istius
portentum: illi literarum transposi-
tione euoluerūt, & quantum lateret
sub *Lauro* monstrū docuerūt. Vtique
non fecissent cōmodè, nisi *Iesum*, qui
in *Laurentio* initiū sui nominis *I.* ha-
buit, spiritu sacrilego exspirassent. *H.*
interim, nigerrimū Spiritūs priuati
elementū, & perniciosus Stygij Prin-
cipis fumus in appellationem inclu-
sus est, vt sciretur, quo turbine infla-
tus hic vacuus fidei vter obfideretur,
mouereturquè. Nam nisi hæc mens
Auctoris fuisset, non utiq; tumido o-
ris flabro literā salutarem efflauisset,
vt Apostatam faceret. Plura in hâc re
nec ego suggerā, nec vos loqui per-
mitto. Si Aduersarij modestam ad-
huc reprehensionem odio prouoca-
uerint, excurremus apertâ narratio-
ne vberius; & quæ dignissimo risu
explosimus, æquissimâ irâ
oppugnabimus.

* * * * *